SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 7. junija 2007*

V zadevi C-80/06,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Tribunale ordinario di Novara (Italija) z odločbo z dne 5. januarja 2006, ki je prispela na Sodišče 10. februarja 2006, v postopku

Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi

proti

Ecorad Srl,

ob udeležbi

Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento,

* Jezik postopka: italijanščina.

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi A. Rosas, predsednik senata, J. N. Cunha Rodrigues, U. Lõhmus, A. Ó Caoimh, sodniki, in P. Lindh, sodnica (poročevalka),

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,
sodna tajnica: L. Hewlett, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. januarja 2007,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi in Associazione Nazionale Artigiani Legno e Arredamento F. Capelli in M. Ughetta, odvetniki,

— za Ecorad Srl E. Adobati, odvetnik,

— za avstrijsko vlado C. Pesendorfer, zastopnica,

— za Komisijo Evropskih skupnosti D. Recchia in D. Lawunmi, zastopnici,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 29. marca 2007

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago in možnost sklicevanja na člena 2 in 3 ter prilogi II in III k Odločbi Komisije 1999/93/ES z dne 25. januarja 1999 o postopku za potrjevanje skladnosti gradbenih proizvodov v skladu s členom 20(2) Direktive Sveta 89/106/EGS v zvezi z vrati, okni, naoknicami, roloji, vhodnimi vrati in ustreznim stavbnim okovjem (UL L 29, str. 51) ter njihovo veljavnost.

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med družbama Carp Snc di L. Moleri e V. Corsi (v nadaljevanju: Carp) in Ecorad Srl (v nadaljevanju: Ecorad) glede izvršitve prodajne pogodbe za vrata s potisnim drogom, imenovanim „proti paniki".

Pravni okvir

Direktiva 89/106/EGS

3 Namen Direktive Sveta 89/106/EGS z dne 21. decembra 1988 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic, ki se nanašajo na gradbene proizvode (UL 1989, L 40, str. 12), kot je bila spremenjena z Direktivo Sveta 93/68/EGS z dne 22. julija 1993 (UL L 220, str. 1, v nadaljevanju: Direktiva 89/106), je zlasti odpraviti

ovire za prosti pretok gradbenih proizvodov. Na podlagi njenega člena 1(1) se uporablja za gradbene proizvode, če se nanje nanašajo bistvene zahteve za gradbene objekte iz člena 3(1) iste direktive.

4 Člen 4(2) te direktive določa, da države članice izhajajo iz domneve, da so proizvodi ustrezni za predvideno uporabo, če omogočajo, da objekti, v katerih so uporabljeni, izpolnjujejo navedene bistvene zahteve, če imajo taki proizvodi oznako ES, ki izkazuje, da so skladni z ustreznimi nacionalnimi standardi, ki prenašajo usklajene standarde, da so skladni z evropskim tehničnim soglasjem ali da so skladni z nacionalnimi tehničnimi specifikacijami iz odstavka 3, če ni usklajenih specifikacij.

5 Člen 6(1), prvi pododstavek, Direktive 89/106 določa, da države članice na svojem ozemlju ne smejo ovirati prostega pretoka, dajanja v promet ali uporabe proizvodov, ki izpolnjujejo določbe te direktive.

6 V skladu s členom 13(1) Direktive 89/106 je proizvajalec ali njegov zastopnik s sedežem v Skupnosti odgovoren za potrjevanje skladnosti proizvodov z zahtevami tehnične specifikacije iz člena 4 navedene direktive. Drugi odstavek tega člena določa, da za proizvode, ki so predmet potrjevanja skladnosti, velja domneva, da so skladni s tehničnimi specifikacijami. Skladnost se ugotavlja s preskušanjem ali drugimi preverjanji na podlagi tehničnih specifikacij, skladno s prilogo III.

7 Člen 13(3) in (4) Direktive 89/106 določa:

„3. Potrjevanje skladnosti proizvoda je odvisno od tega, ali:

a) ima proizvajalec sistem lastne kontrole proizvodnje, s katerim zagotavlja, da je proizvodnja usklajena z ustreznimi tehničnimi specifikacijami;

ali

b) je za posamezne proizvode, navedene v ustreznih tehničnih specifikacijah, poleg sistema lastne kontrole proizvodnje, v ocenjevanje in nadzor kontrole proizvodnje ali proizvoda vključen odobren certifikacijski organ.

4. Komisija v skladu s posebnimi določbami iz Priloge III, po posvetovanju z odborom iz člena 19 za posamezen proizvod ali družino proizvodov, izbere postopek v smislu odstavka 3 glede na:

a) pomen proizvoda glede na bistvene zahteve, zlasti tiste, ki se nanašajo na zdravje in varnost;

b) naravo proizvoda;

c) vpliv sprememb značilnosti proizvoda na njegovo uporabnost;

d) dovzetnost za napake v proizvodnji.

Vedno se izbere najmanj zahteven postopek, ki je skladen z varnostnimi zahtevami.

Tako določen postopek se navede v mandatih in v tehničnih specifikacijah ali njihovih objavah."

8 Člen 14 Direktive 89/106 določa:

„1. Skladno s prilogo III opisani postopki vodijo:

a) v primeru člena 13(3)(a) k temu, da proizvajalec ali njegov zastopnik s sedežem v Skupnosti poda izjavo o skladnosti proizvoda;

ali

b) v primeru člena 13(3)(b) k temu, da odobreni certifikacijski organ izda certifikat o skladnosti za sistem kontrole in nadzora proizvodnje ali za sam proizvod.

Podrobna pravila za izvajanje postopkov potrjevanja skladnosti so navedena v Prilogi III.

2. Proizvajalčeva izjava o skladnosti ali certifikat o skladnosti daje proizvajalcu ali njegovemu zastopniku s sedežem v Skupnosti pravico, da namesti ustrezno oznako ES na sam proizvod, na nanj pritrjeno etiketo, na embalažo ali na spremne komercialne dokumente. Vzorec oznake ES in pravila njegove uporabe so glede na posamezne postopke potrjevanja skladnosti navedeni v Prilogi III."

Odločba 1999/93

9 Komisija je sprejela Odločbo 1999/93, da bi določila postopke za potrjevanje skladnosti vrat, oken, naoknic, rolojev, vhodnih vrat in ustreznega stavbnega okovja.

10 Na podlagi člena 1 te odločbe se skladnost proizvodov in družin proizvodov, ki so navedene v njeni prilogi I, potrjuje po postopku, po katerem je za sistem nadzora tovarniške proizvodnje, ki zagotavlja, da je proizvod skladen z ustreznimi tehničnimi specifikacijami, odgovoren izključno proizvajalec. Člen 2 te odločbe določa, da se skladnost proizvodov, ki so navedeni v prilogi II, potrjuje ne le s sistemom nadzora, ampak je v oceno in nadzor kontrole proizvodnje ali samega proizvoda vključen tudi certifikacijski organ.

11 V prilogi II k Odločbi 1999/93 so našteti naslednji proizvodi:

„Vrata in vhodna vrata (z ustreznim okovjem ali brez njega):

— za zajezitev ognja/dima in izhodne poti.

[...]

Stavbno okovje, ki ustreza vratom in vhodnim vratom:

— za zajezitev ognja/dima in na izhodnih poteh."

12 Člen 3 Odločbe 1999/93 določa, da bo postopek za potrjevanje skladnosti, kakršnega predpisuje priloga III k navedeni odločbi, naveden v mandatih za smernice za harmonizirane standarde. priloga III določa, da mora Evropski odbor za standardizacijo/Evropski odbor za standardizacijo v elektrotehniki (CEN/CENELEC) v upoštevnih harmoniziranih standardih opredeliti sisteme potrjevanja skladnosti. priloga III k Odločbi 1999/93 za vrata, vhodna vrata in stavbno okovje, ki ustreza vratom in vhodnim vratom za zajezitev ognja/dima in izhodne poti, določa tudi, da se na podlagi člena 2(i) priloge III k Direktivi 89/106 uporablja sistem potrjevanja skladnosti v obliki certificiranja proizvoda, ki ga opravi odobreni certifikacijski organ.

13 Ni dvoma, da v času nastanka dejstev iz postopka v glavni stvari še ni obstajal harmoniziran standard za zunanja vrata, ki bi lahko dobila okovje proti paniki.

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

14 Družba Ecorad je aprila 2005 pri družbi Carp naročila dobavo in montažo treh zunanjih vrat, opremljenih z okovjem proti paniki. Po montaži prvih izmed njih je družba Ecorad maja 2005 ocenila, da vgrajeni proizvod ne ustreza predpisom Skupnosti, pri čemer družba Carp ni imela potrdila o ustreznosti, ki jo ugotovi odobreni certifikacijski organ, določen z Odločbo 1999/93 (ali „sistem potrjevanja skladnosti št. 1"). Zato je družba Ecorad zavrnila izpolnitev svojih pogodbenih obveznosti.

15 Družba Carp je torej pri Tribunale ordinario di Novara vložila odškodninsko tožbo. V okviru tega spora se družba Ecorad sklicuje na dejstvo, da prodana stvar ne ustreza predpisom Skupnosti, in v zvezi s tem navaja, da je družba Carp kršila določbe Odločbe 1999/93.

16 Tribunale ordinario di Novara v predložitvenem sklepu meni, da spor zahteva razlago Odločbe 1999/93, in se sprašuje o njeni veljavnosti, če bi se neposredno uporabila.

17 V takih okoliščinah je Tribunale ordinario di Novara odločilo, da prekine odločanje in da Sodišču v predhodno odločanje predloži ta vprašanja:

„1. Ali je treba člena 2 in 3 ter prilogo II in prilogo III k Odločbi 1999/93/ES razlagati tako, da izključujejo možnost, da vrata, ki so namenjena za to, da se

opremijo z okovjem proti paniki, izdelujejo izvajalci (ključavničarji), ki ne izpolnjujejo pogojev, ki jih zahteva sistem potrjevanja skladnosti št. 1?

2 Ob pritrdilnem odgovoru na prvo vprašanje, ali so določbe členov 2 in 3 ter priloge II in priloge III k Odločbi 1999/93/ES, neodvisno od sprejetja tehničnih standardov Evropskega odbora za standardizacijo (EOS), pravno zavezujoče od datuma začetka veljavnosti navedene odločbe, in sicer glede vrste postopka za potrjevanje skladnosti, ki ga morajo pri vratih, ki so namenjena za to, da se opremijo z okovjem proti paniki, spoštovati izvajalci (ključavničarji)?

3. Ali je treba šteti, da so člena 2 in 3 ter priloga II in priloga III k Odločbi 1999/93/ES nični, ker so v nasprotju z načelom sorazmernosti, in sicer v delu, v katerem vsem proizvajalcem nalagajo spoštovanje postopka za potrjevanje skladnosti št. 1, da bi lahko na svoja vrata, ki imajo okovje proti paniki, dali oznako ES (in podeljujejo EOS pooblastilo za sprejetje ustreznih tehničnih standardov)?“

Vprašanja za predhodno odločanje

18 Preučitev prvega in tretjega vprašanja v zvezi z razlago in veljavnostjo Odločbe 1999/93 predpostavlja, da je bilo pred tem pritrdilno odgovorjeno na drugo vprašanje, s katerim predložitveno sodišče v bistvu sprašuje, ali ima ta odločba pravno zavezujoč učinek. Vendar je treba najprej preučiti, ali se ta odločba lahko navaja v sporu med posamezniki.

19 Družba Carp v zvezi s tem meni, da Odločba 1999/93 zanjo sedaj ni pravno zavezujoča, ker ni njena naslovnica. Družba Ecorad pa meni naprotno, da se v sporu o glavni stvari lahko sklicuje na to odločbo.

20 V zvezi s tem, in ne da bi bilo treba predhodno preizkusiti veljavnost Odločbe 1999/93, je treba opozoriti, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso, da direktiva sama za posameznika ne more ustvarjati obveznosti in da se torej nanjo kot tako proti njemu ni mogoče sklicevati. Iz tega izhaja, da celo jasne, natančne in nepogojne določbe direktive, ki posameznikom daje pravice ali jim nalaga obveznosti, kot take ni mogoče uporabiti v okviru spora, ki poteka izključno med posamezniki (sodbe z dne 26. februarja 1986 v zadevi Marshall, 152/84, Recueil, str. 723, točka 48; z dne 14. julija 1994 v zadevi Faccini Dori, C-91/92, Recueil, str. I-3325, točka 20; z dne 7. marca 1996 v zadevi El Corte Inglés, C-192/94, Recueil, str. I-1281, točki 16 in 17; z dne 7. januarja 2004 v zadevi Wells, C-201/02, Recueil, str. I-723, točka 56, in z dne 5. oktobra 2004 v zadevi Pfeiffer in drugi, od C-397/01 do C-403/01, ZOdl., str. I-8835, točki 108 in 109).

21 Odločba 1999/93 je bila sprejeta na podlagi člena 13(4) Direktive 89/106 in je naslovljena na države članice. Je splošni akt, ki določa vrste postopkov potrjevanja skladnosti, ki se uporabijo za vrata, okna, naoknice, roloje, vhodna vrata in ustrezna stavbna okovja in daje mandat CEN/Cenelec, da določi vsebino upoštevnih harmoniziranih standardov, ki jih bodo morali nato prenesti standardizacijski organi vsake od držav članic. Odločba 1999/93 je torej na podlagi člena 249 ES zavezujoča le za države članice, ki so na podlagi člena 4 njene edine naslovnice. V teh okoliščinah se ugotovitve, ki podpirajo sodno prakso, na katero je bilo opozorjeno v prejšnji točki glede direktiv, uporabijo *mutadis mutandis*, kar zadeva možnost navajanja navedene odločbe zoper posameznika.

22 Na drugo vprašanje predložitvenega sodišča je treba torej odgovoriti, da se posameznik ne more v sporu z drugim posameznikom v okviru postopka o

pogodbeni odgovornosti sklicevati, da je slednji kršil določbe členov 2 in 3 ter prilog II in III k Odločbi 1999/93.

23 Ob upoštevanju tega odgovora ni treba odgovoriti na prvo in tretje vprašanje za predhodno odločanje.

Stroški

24 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (tretji senat) razsodilo:

Posameznik se v sporu z drugim posameznikom v okviru postopka o pogodbeni odgovornosti ne more sklicevati, da je slednji kršil določbe členov 2 in 3 ter prilog II in III k Odločbi Komisije 1999/93/ES z dne 25. januarja 1999 o postopku za potrjevanje skladnosti gradbenih proizvodov v skladu s členom 20(2) Direktive Sveta 89/106/EGS v zvezi z vrati, okni, naoknicami, roloji, vhodnimi vrati in ustreznim stavbnim okovjem.

Podpisi